

**Høringsuttalelse fra Tønsberg kommune
Behandlet i UOO 24.11.16**

Rammebetingelser:

Utvalget anbefaler at nasjonale myndigheter:

- Justerer opplæringslovens § 1-3 for å tydeliggjøre at lovbestemmelsen også inkluderer elever med stort læringspotensial.
- Tydeliggjør handlingsrommet i dagens regelverk for skoleleder, skoleeier og fylkesmannen, for eksempel gjennom nasjonale kompetanseutviklingstiltak som *Regelverk i praksis* og *RefLex*.
- Sørger for at progresjonsbeskrivelsene i veiledningene til fag skal vise eksempler på kompetanse på et høyt og avansert nivå og gi støtte til lærerens arbeid med å tilpasse undervisningen for elever med stort læringspotensial. Utviklingen av beskrivelsene må skje parallelt med fagfornyelsen i Kunnskapsløftet.

Kommunens synspunkt:

Tønsberg kommune gir sin tilslutning til Jøsendalutvalgets anbefalinger knyttet til rammebetingelser.

Kommunens kommentarer:

Tønsberg kommunes erfaring er at man ikke i tilstrekkelig grad klarer å utnytte handlingsrommet i dagens regelverk. Endring av regelverket er en forutsetning for å endre praksis. Kommunen oppfatter at dersom man skal kunne utnytte dette handlingsrommet på en reel måte, må skoleledere og lærere ha kunnskap om emnet.

Videre må de samme aktører ha tilgang på veiledningsmateriell og forslag til praktiske organiseringsmodeller, uavhengig av geografisk beliggenhet og skolestørrelse. Det vil for øvrig være behov for en tydeliggjøring av PPT sin rolle knyttet til konkret veiledning rundt utvalgets forslag om at tilpasset opplæring også inkluderer elever med stort læringspotensial.

Kunnskap, forskning og erfaring:

Utvalget anbefaler at forskningsmiljøer:

- Utfører forskning av høy kvalitet om elever med stort læringspotensial i tett kobling og samarbeid med lærerutdanning og skoler.

Utvalget anbefaler at nasjonale myndigheter:

- Konsentrerer ressurser til forskning dedikert til elevgruppen. Kritiske suksessfaktorer er sterke forskningsmiljøer, og at forbindelser mellom forskning, lærerutdanning og skole styrkes for å påvirke praksis i klasserommet.
- Sikrer at forskning koordineres og formidles til sektoren.
- Sørger for at tilpasset opplæring for elever med stort læringspotensial inkluderes som tema i:
 - Skoleleder- og lærerutdanning og utdanning i spesialpedagogikk, utdanning til PPT
 - Videreutdanning
- Hvert fjerde år systematisk kartlegger og evaluerer effekter av tiltak for elever med stort læringspotensial.

- Sørger for at det utvikles kompetanseprogram for PPT og spesialpedagogiske institusjoner om lærevansker hos barn og unge med stort læringspotensial.

Kommunens synspunkt:

Tønsberg kommune gir sin tilslutning til Jøsandalutvalgets anbefalinger knyttet til kunnskap, forskning og erfaring.

Kommunens kommentarer:

Jøsandalutvalget anbefaler at forskningsmiljøer utfører forskning av høy kvalitet. Tønsberg kommune imøteser en tydeligere presisering av begrepet tett kobling mellom forskningen, lærerutdanning og skoler, og forutsetter at forskningen er praksisnær og relatert til norske forhold.

Kommunen imøteser også en nærmere presisering av hvordan systematisk kartlegging og evaluering skal gjennomføres og sikres, og stiller spørsmål om en syklisk periode på fire år nødvendigvis er riktig.

Kommunen ser det er et stort behov for kartleggingsverktøy for elever med stort læringspotensial, og ser fram til utviklingen av et kompetanseprogram for PPT og spesialpedagogiske institusjoner på området.

Kompetanse og undervisningspraksis:

Utvalget anbefaler at skoleeier:

- Bygger kapasitet på den enkelte skole og mellom skoler slik at det arbeides systematisk med oppfølging av elevenes læring.
- Tar ansvar for at skole og PPT har kompetanse i og ressurser til å identifisere elever med stort læringspotensial og tilpasse opplæring for dem.

Utvalget anbefaler at skoleleder:

- Tar i bruk eksisterende forskning og tilrettelegger for fleksibel organisering for elever med stort læringspotensial.

Utvalget anbefaler at lærere:

- Bruker forskningsbasert kunnskap og varierer undervisningsmetoder gjennom for eksempel dybdelæring og berikelse.

Utvalget anbefaler at nasjonale myndigheter:

- Vurderer tiltak for å sikre at skoleeiere samarbeider og tar ansvar for tilbud om forsering til aktuelle elever.
- Sørger for at det utvikles digitale læringsressurser for elever som blant annet ivaretar dybdelæring i alle fag.
- Sørger for utvikling og bruk av e-læringsmodul for skole og PPT og for å øke kompetanse om elever med stort læringspotensial.
- Vurderer utvidelse av lærerspesialistordningen til å inkludere kunnskap om elever med stort læringspotensial.
- Utvikler kunnskapsbasert kartleggings- og veiledningsmateriell for identifisering og didaktiske råd i fag for skoler, kommuner og PPT.
- Sørger for at tilpasset opplæring for elever med stort læringspotensial inkluderes som tema i nasjonale satsinger og veiledningsmateriell.

Kommunens synspunkt:

Tønsberg kommune gir sin tilslutning til Jøsendalutvalgets anbefalinger knyttet til kompetanse og undervisningspraksis, på områdene for skoleeier, skoleleder og lærere.

På området nasjonale myndigheter anbefaler utvalget at man "vurderer tiltak for å sikre at skoleeiere samarbeider og tar ansvar for tilbud om forsering til aktuelle elever." Dersom denne anbefalingen skal sikre elevene et godt undervisningsalternativ, må det presiseres hvem som til enhver tid har det juridiske ansvaret for elevens opplæring, for eksempel hjemkommunen eller fylkeskommunen.

I forhold til utvalgets anbefaling "vurderer utvidelse av lærerspesialistordningen til å inkludere kunnskap om elever med stort læringspotensial", anbefaler ikke kommunen denne utvidelsen.

Kommunen tilrår utvalgets øvrige anbefalinger knyttet til nasjonale myndigheter.

Kommunens kommentarer:

Jøsendalutvalget introduserer begrepet fremragende læringsmiljø og definerer innholdet i begrepet. Tønsberg kommune gir sin tilslutning til begrepsbruken og er av den oppfatning at fremragende læringsmiljø bør kjennetegne alle skoler.

Bakgrunnen for kommunens skepsis til "utvidelse av lærerspesialistordningen", begrunnes i at dagens lærerspesialistordning er ment å kunne dekke behovene innenfor fagene for alle typer elever og fag. Tønsberg kommune ser ikke behov for en dedikert lærerspesialistordning i forhold til elever med stort læringspotensial.